Jul. 16.

K 513 / 627.

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Kedves Gyulaim!

Szemere Bertinek én (levelében) „édes Miklóssá" vagyok, de mikép bántja töllem volna, tüzetesen: „kedves barát"-ja. Előbbi leveled „édes Miklósa" helyt te is: édes barátom-ot írsz; valjon nem haragszol é jobban, mint mutatod. Levelem modora próbakő volt Brassai-é-hoz közelítő modorban, – szerettem volna hogy igen meg haragítsva, s mondhattam: lássd é! stb. – a három levél eltérése s „lovas legény"-mese. Nem voltam hon, azért késett levelem. De részemen maga a tárgyról nem költött, s most is az.

Én nem változtathatok critikámon, s bizony meg az ítélet alm lettél, több is van pár Salak féle, s é miatt ha ismét új alkudozásba ereszkednél, de most is elkéstem már, s ezt rögtöltem, míg még mód, mint hogy, mindjárt levelem vételénél küld vissza, hadd fussak vele Pestre s nyomathassam. Minden rosszban van valami jó is, mondják; abban hogy te rossz vagy az én egészségem van, hogy így hamarabb nyomatik ki critikám. Pár száz példányt valamelyik könyvárosnak küldendek (Kolozsvárt fog vásárolhatni, kinek?) adja el saját hasznára ha adhatja, s küldjön hozzátok lapszerkesztőkhöz egy egy példányt. Sőt még más nyereség is: így Br. semmi választ nem adhatja lapod. Nyereség, ha ő is külön.

Most már meg kevésbé tudnék változtatni polemiámon, miután tudom tőled hogy Br. még impertinensebb volt. (a közlekedésben a.., kadtól föl? Go indiában nem igaz mondás is van, – mi nem sértő.) Azt is meg kell bizonyítanom, mit nem látok, de bent vóbb, mert nem az ő érdeme hogy kimaradt. De hogy a cerebrum non habet-et kitörülted volna, az nem áll, az az kitörülted a szókat, de benn hagytad a fontosságot, melyből mindenki értheti az érteni akart mondást. – Mondják neked gat egyes az Br.

egész értékéből, melly a' Kalauzzal föl ér. Ha Kis egy humoros bohóc
Kodás volna eszémben, nem érne föl (inkább mind) azzal mellyel Wieland,
szóli értékeltet Bar. meg kezdé. „Mert személlem hogy mióta ennen
ki jöttünk, jobb kedvem lett nekem, mint kesergőnek" Ez a' nagyot,
sincs csalatkó hangot, gúnyt, mosolyt kell nekem megbémeltetni.
Maga az hogy ne mindőkre is, még az után is hogy lásd megére
fölkábortott modorát; csak így jellemezd azt. „van benne még
mi fogynáló" nemzetje, mennyire függjön tőle, mint leggyengébb;
maga az hogy mi itt kivültünk mindenki aggrón meg tört, nagy Bar.
értékét, mint belátd: annak adhatóságát, – se nem akarod látni
mi volna benne sértő", míg az eszémben még azt sem érződ hogy
önhumanismusnak nevetlem azt, fölöngerel még jobban ellene.

A végtelenségig nem lehet mondani? És az a bántó dolgai,
hogy a mire én Mistand készültem, azt most bennem bűnösebb.
S legbántóbb (még) azon bizton tudatom, hogy ha a' Krassai értéket
én írom úgy ő ellene, se azt semmiképpen nem adod úgy mint előbb,
nem adtad. Valamint azt se kértem, hogy most, ha ő írja az
ajánlat, nem fognál tőle illy értelmezéseket s kívánni hogy kihagyjon,
minthogy nagyolat s kötölést tőle. Ez a' megkülönböztetés
a bántó.

S nem fognád se nekem azt (soha) kiemongatálhatni, hogy a Krassai
értéke úgy mint adva van, és oly, tolá gúny, mellyel meg
lepod „becsületes" vall, de már egész nem olly toleráns.
Gyanítottam, hogy ha ő Ádamon ellen oly humanus modorban ír,
mint értekező, s én arra oly impertinens modorban válasz,
szolok mint valakik ő, se azt semmiképpen nem adtad volna.
Erre fejének volnék kell tenni. Mert az ő nevelésemségét,
az én szelíd értékem után oly szökés, mely mindenkit fölháborít;
Nálad az kicsinységek lássék, – de az egész már nagy.
Ne is magyarázd se azt, mert ebben benn maradt.

Én, sokkal inkább nekem úgy, mint oly esett hogy azt ellene

vele szemben, – [illegible]. Sehát most már viss[illegible] ő visszahúzódik, az nevezetességgel Mellesleg.

Éiadtam volna. — B. Ernő Jancsi még a' ne nemadázódnak még
értelme mint az, hogy engemet annak kitolj ki s eltávolítsd B.-
grúját, őt annak, s engem ne tűrhesse el.

Kapnod kellene tudja hogy ez embert én vagy még jól meg
ostromlna. Ez nem járt nagyon tudja, de legalább letörik kegyé-
tartója. Ott a' mondon példa S2. ellen, kivel bizony nem mert
érintkezni.

A füge-ben igazad van. Utánna nézzem, szükséges van sza-
ga, de gyümölcstelen régi virágai. De Jancsi, miért nem vagy
te — nyíltabb, őszintébb? Te tudtad azt, mikéntem oly posi-
tiv állásomon lerkedni sem jutott volna eszembe; — miért
nem szólsz velem, mint én tenném veled: „Barátom ezt hagyd
ki, mert kudarcot vallsz vele ez s az okból stb.!" — Így
még e hozzátétel", de ez a' te dolgod!" — hagyd! én öszin-
tén mondom hogy jónak adhattam (annak), bebizonyíthattam (azt) volna, hogy
a' te dolgodat én (Erdélyi ellen) is a' egyszersmind saját dol-
gomnak is tekintem. — Gondold meg! mert hidd el nem
egy jó. — S ha én segédet, s Muzsát, még is szeretlek,
s tán szeretni fogtalak mind végig, kívánhatom az oka, hogy
kereszteltre méltók volnátok, csak az, hogy szeretnem kell
e rossz ügyben valakit.

Magán leveledet (Úgy-e elégedj? Azt hogy goromba-
nak" neveled Br. mondatait, — nem fogom mondani természetesen,
de az okot miért ~~[…]~~ nem adod (említem?) hogy a' Manóban
ne mondanám el? Ezt ki figuráztam annyi igazán igazá-
ban, ez legyen bűnöd bűnhődése. Jobb hogy még itt e-
e földön ki kapd, mint sem hogy a' más világi szenved-
fognátok gazdagsolat miatt. Arany, se ennek csak 7
Tudtam volna én, az is bírtam volna (el van az mondva

Tűrülni fogtad, mert Bolza lóherét fogja belőle, mikor Paszternak vagy.

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA